

Харчук В. Ю.
*аспірант кафедри менеджменту
і міжнародного підприємництва
Національного університету «Львівська політехніка»
м. Львів, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-333-3-25>

КОМПЛАЄНС РИЗИК В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Діяльність суб'єктів господарювання неминуче пов'язана із існуванням цілої низки ризиків. На додачу, війна в Україні зумовила появу нових викликів та загроз, до яких представники бізнесу не були готові. Незважаючи на окреслені труднощі, суб'єкти господарювання, які не перебувають на тимчасово окупованій території, намагаються не лише продовжити свою діяльність, а й розвивати власний бізнес, враховуючи сучасні міжнародні тенденції.

Питання забезпечення відповідності різноманітним нормативно-правовим актам, стандартам, політикам та процедурам в діяльності представників бізнесу є звичною практикою. Водночас, розвиток суспільства, динамічне впровадження інновацій, діджиталізація бізнес-операцій та глобалізаційні процеси зумовлюють не лише перегляд та оновлення різноманітних норм, але й переосмислення суб'єктами господарювання власних підходів до дотримання таких норм та правил. Описана ситуація, власне, й актуалізує проблематику комплаєнс ризику в діяльності суб'єктів господарювання.

В нормативно-правових актах найбільш повне визначення поняття «комплаєнс ризику» можна знайти в Постанові НБУ «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» [1] від 2018 р., де зазначається не лише ймовірнісна природа такого ризику, але окреслюються норми та юридичні документи, недотримання яких може призвести до появи та негативного впливу комплаєнс ризику на діяльність банківських установ. Слід зазначити, що в науково-економічних та практичних дослідженнях, комплаєнс ризик найчастіше розглядається в контексті проведення фінансового моніторингу діяльності комерційних банків [2]. Однак, протягом останніх років спостерігається зацікавлення

українських науковців проблематикою комплаєнс ризику в бізнесі [3–4]. Зокрема автори [4] фокусують увагу на дослідженні комплаєнс ризику з точки зору забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. Беззаперечно, такий підхід є раціональним, особливо враховуючи фактори, що зумовлюють появу комплаєнс ризику. Водночас питання розвитку дефініції «комплієнс ризику», його особливостей та проявів в діяльності суб'єктів господарювання, що одночасно відповідатиме як міжнародним тенденціям, так й умовам ведення бізнесу в Україні, потребує подальшого дослідження. Зокрема, врахування цілей сталого розвитку, переосмисленні вимог забезпечення безпеки працівників під час виконання ними професійних обов'язків в умовах воєнного стану та забезпечення інклюзивності на робочому місці, особливо після завершення війни. Окреслені аспекти підкреслюють не лише важливість розроблення відповідних правил та процедур, а й перегляду джерел можливої появи комплаєнс ризику та відповідних інструментів своєчасного реагування. Саме вирішенню окреслених питань й будуть присвячені майбутні наукові розвідки.

Література:

1. Постанова «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ТМ060037>.
2. Чмутова І. М., Безродна О. С., Нечипоренко Д. І. Методичний інструментарій оцінювання комплаєнс-ризиків фінансового моніторингу банків. *Бізнес Інформ*. 2020. № 11. С. 296–309.
3. Кобелева Т. О. Сутність та визначення комплаєнс-ризиків. *Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Економічні науки: зб. наук. пр.* Харків : НТУ "ХПІ", 2020. № 1 (3). С. 116–112.
4. Перерва П. Г., Кобелева Т. О. Теоретичні засади комплаєнс-моніторингу в системі економічної безпеки промислового підприємства. *Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Економічні науки: зб. наук. пр.* Харків : НТУ "ХПІ", 2019. № 1. С. 65–72.